Nr. 15. Sibiiu, Joi, 11/23 Februariu 1893. Anul XLI

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL:
Pentru **Sibiiu** pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru **monarchie** pe an 8 fl, 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru **streinătate** pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 45
Corespondenţele sunt a se adresa la
Redacţiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refusă — Articulii nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:
Pentru odată 7 cr., — de dóuĕ ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiiu, 10 Februariu, 1893.

Publicul magiar şi respective espresiunea ideilor, conceptelor, aspiraţiunilor şi planurilor lui, presa magiară începe, sĕ vede, a sĕ convinge, că cestiunea română din patria nóstră nu este de ignorat, cum a cugetat până acum, ci că ea trebuie studiată mai de aprópe, fără preocupaţie, căci numai aşa sĕ póte ca ea sĕ fie resolvată spre binelc patriei nóstre comune şi spre binele ambelor popóre, român şi magiar.

Presa magiară, precum sciut este, şi până acum s'a ocupat cu românii şi cu cestiunea română, dar cum? mai totdeuna, ba putem dóră ḑice că totdeuna cu rea credinţă, sau superficial sau în bătaiă de joc, presentându-ne ca pe nesce ómeni inculţi, resvrĕţitori, cari gravităm în afară, voim sĕ tradăm patria etc. Şi publicul magiar, luând de bani buni tóte cele scrise prin presă, ne ţinea de aşa, precum eram presentaţi.

Astfel apoi s'a produs în societatea magiară o regretabilă aversiune, putem ḑice ură faţă de noi şi faţă de tot ce e românesc.

Noi, presa română am respins în totdeuna cu demnitate calumniile şi învinuirile neîntemeiate şi am accentuat, că acest curent duşmănos, nutrit sistematic contra nóstră, nu duce la bine şi nu este de loc favorabil pentru patriă. S'a ḑis prin presa nóstră, prin broşuri şi pe ce căi legale numai am putut, că nu meritĕm sĕ fim huiduiţi, tractaţi de cetăţeni rei, noi cari iubim acéstă ţară, ca şi magiarii, dar am ḑis mereu, că aici voim sĕ trăim şi sĕ murim, însă sĕ trăim ca români, cu limba şi obiceiurile nóstre, pe cari le-am păstrat în vitregitatea a lor 18 sute de ani.

Până acum tóte aceste au fost de geaba. Dar acum se vede, că unii bărbaţi mai serioşi încep a vení la convingerea, că lucrurile aşa cum sĕ desvóltă cu privire la noi, nu merg pe cale bună, că o îndreptare trebue, care însă numai aşa sĕ póte face, dacă, precum am ḑis mai sus, magiarii nor studia fără preocupaţie cestiunea română, păsurile, durerile şi aspiraţiunile nóstre legitime.

In ḑiariul „Egyetértés“ (Nr. 45 şi 47) a apărut un studiu în privinţa acésta, cu titula: „Dacoromânismul şi politica culturală magiară“, pe care autorul îl recomandă atenţ unii ministrului de instrucţiune publică. Articolii acestia, in abatere dela modul de până acum de a se tracta lucrurile române, sunt scrişi cu obiectivitate, avênd nisuinţa de a cunósce real cestiunea română. Prin acésta nu voim sĕ ḑicem, că autorul ar avé în tóte dreptate, dar vorba e, că studiul este scris de aşa, încât merită o atenţiune deosebită

Acésta ar fi un început bun spre o nóuă direcţie şi noi ne vom bucura, dacă s'ar urma mai departe pe acésta cale, pe calea de a ne cunósce magiarii, aşa precum suntem şi dacă acésta cale va duce, precum credem, la o împăcare dorită şi sinceră, de sigur, că nu noi vom fi aceia, cari sĕ o zădărnicim, reservându-ne fiiresce, dreptul şi putinţa de a ne putea desvolta pe pămêntul acestei patrii ca români, după firea şi înclinaţiunile nóstre.

Revista politică.

Proiectatele legi, ce vrea sĕ le introducă guvernul pentru căsătoria civilă obligătóre, pentru purtarea matriculelor şi pentru recepţiunea religiunei judaice au provocat o mare mişcare în întrégă ţéra.

In multe părţi se esprimă în adunări neîncredere pentru proiectatele legi, şi în multe locuri sau convocat adunări municipale estră-ordinare, cari s'au pronunţat pentru proiecte.

Cum va eşí lucrul încă tot nu se póte prevedé. In 20 Februariu a. c. s'a început în Oedenburg marele congres al catolicilor. Presidentul, cont. Eszterházy, a adresat din acest incident Maj. Sale monarchului o telegramă, în care se ḑice, că v o r l u p t a p e n t r u D u m n e ḑ e u, D o m n i t o r şi p a t r i e, *dar vor combate din tóte puterile atacurile îndreptate contra religiunei.*

* * *

Conferinţele episcopatului catolic, despre care am amintit într'un numer precedent, sunt convocate pe 28 Faur a. c. de cătră primatele Vaszary. In prima linie se vor pertracta în conferinţe adresele episcopatului cătră rege, papa şi guvern, în care se vor desfăşura cestiunile bisericesci. Primatele a trimis proiectele adreselor la diferiţii episcopi, ca sĕ şi pótă face eventualele observări. Conferenţele se vor ocupa apoi cu c e s t i u n e a a u t o n o m i e i bisericei şi a c o n g r u e i.

* * *

Precum anunţă „P. Napló“ contele Apponyi va propune partidului seu, ca sĕ se céră prelungirea şedinţelor în casa deputaţilor. El s'a esprimat şi cătră preşedintele dietei, că nici un parlament în Europa nu ţine şedinţe atât de scurte ca parlamentul unguresc. Pentru a pune capĕt acestei împregiurări, cont. Apponyi îndată-ce va consimţí partidul seu, va presenta dietei un proiect, conform cărui şedinţele dietei sĕ se ţină dela 10 óre a. m. până la 3 óre p. m.

* * *

Bĕtrânul prim ministru al Engliterei a presentat în sfêrşit mult aşteptatul şi mult temutul bil de home-rule, de la care unii ómeni de stat a Engliterei aştéptă o împăcare a irlandezilor şi o consolidare a regatului unit, ér alţii o destrămare a puterilor aceluiaşi regat.

Gladstone declară, că bilul de home-rule are de scop a crea un corp legislativ cu reşedinţa la Dublin pentru afacerile legislative şi administrative ale Irlandei. Guvernul nu vrea sĕ facă nimic, care sĕ fie incompatibil cu unitatea imperiului; din contră el caută a-l întări prin o mai largă autonomie locală.

Espunerea de motive a bilului de home-rule argumentéză în chip formal, că parlamentul irlandez se stabilesce fără sĕ aducă vr'o atingere autorităţii parlamentului imperiului.

Corpul legislativ va cuprinde un consiliu legislativ şi o adunare legislativă.

Vice-regele, numit pe un period de 7 ani, póte fi revocat de coróná.

Se va numi un comitet esecutiv luat din consiliul legislativ şi care va forma cabinetul vice-regelui.

Consiliul legislativ se va compune din 48 membrii aleşi. Persónele, care plătesc o arêndă de cel puţin 20 lire sterlinge pe an, vor avé dreptul de vot.

Adunarea legislativă va fi alésă pe şase ani şi se va compune din 103 membri.

Judecătorii vor fi numiţi de coróná şi vor fi inamovibili.

Bilele financiare îşi vor avea origina în adunarea legislativă, dar numai din iniţiativa vice regelui.

O nóuă poliţie va fi creată.

Deputaţii irlandezi vor face parte şi din parlamentul imperiului; dar, în loc de 103, vor fi numai 80, cari vor fi din nou aleşi. Dreptul de vot al deputaţilor irlandezi în parlamentul imperiului va fi limitat; ei nu vor vota proiectele, ce privesc esclusiv Marea-Britanie.

Irlanda va contribuí la cheltuelile imperiului într'o proporţiune echitabilă.

Gladstone adaugă, că bilul va mări puterea, gloria şi unitatea imperiului. El rógă camera sĕ voteze bilul pentru ca trecutul sĕ fie uitat.

Gladstone a mai declarat, că cestiunea agrară a Irlandei rĕmâne reservată încă pe trei ani din partea parlamentului imperiului.

Scirile mai nóuĕ din Londra anunţă, că în camera comunelor, după o desbatere de patru ḑile, proiectul home-rule s'a primit după prima cetire. Goschen a declarat, că unioniştii nu primesc proiectul, fiind-că ei cred, că prin el se periclitéză unitatea imperiu-

---

FOIŢA

Glumă şi nu prea.

Povestire de
Ioan Berescu.
(Urmare din Nr. 13.)

— „Bine, bine“ ḑise Moş-Clonţ —, numai dac'ar fi cum ḑici tu. Sĕ nu-ţi aduci odată aminte de vorbele mele“ şi aprópe supărat a eşit din casă, eu după el şi de-atunci numai rar şi din când în când me mai duceam pe la Gherasim. Dar cu atât mai des venea el pela mine, căci mi-a spus, că Moş-Clonţ nu me vede cu ochi buni pela casa lor, ca sĕ nu-i stric traiul cu Reveica

Anul nou şi Bobotéză
Tot după Crăciun urméză
Frumóse sĕrbători
Pornesc peţitori:

Ér eu stam în cumpene, ce sĕ fac, ce s'aleg, unde sĕ me duc.

Un prieten al meu însĕ m'a luat pe dinainte şi şi-a făcut rênd şi socotélă, că pe a şasa duminecă din dulce, sĕ se cunune cu sora Reveichi, cumnata lui Gherasim, fata mai mică a lui Bebeţ, din satul de peste deal.

Obiceiu era şi atunci pe la noi, că dacă un fecior îşi aduce fată din alt sat, nunta sĕ se facă cu „călăraşi“. Ér mie ca prietin cu mirele şi fecior mai b trân în sat din porunca nunului mi s'a încredinţat slujba de „stegariu“. Lucru mare a fi stegariu, căci e datina, că după cununie şi ospăţ la socrul mic, călăraşii miresei o petrec pe acésta până între hotare, ér ajunşi aici, prin vorbe şi apucături viclene, ba câte-odată chiar cu puterea se silesc a răpi stégul mirelui dela stegariu, ceea-ce putênd face, se întorc mândri acasă, şi trec făloşi printre ómenii ce au eşit în capul satului, ca sĕ vaḑă, dacă vin cu un stég, cu dóuĕ, ori cu nici unul, şi apoi beau pe socotéla nunului cinci vedre de vin. Şi aşa nunul ar fi cu pagubă, ér ruşinea stegariului a cui sĕ fie?

Ca sĕ scapi citov, din astfel de întêmplări, este de lipsă, ca stegariul sĕ fie cu ochi'n patru, sĕ nu bea prea mult şi sĕ aibă un cal, tare ca un bivol, iute ca un epure, cuminte ca un şerpe şi blând ca o vădană.

M'am şi pregătit ca se fiu vrednic de cinstea ce mi-a făcut-o nunul alegându-me stegariu. Sciam la jupânul Mechel pe „dereşu“ cal vestit în tot v i d i c u l nostru. L'am cerut şi mi l'a dat, mai mult de frică ca de voie bună, căci i-am dat se înţelégă jupânul, că la vară vine strechea de cai şi ar fi bine sĕ cunosc de pe acum năravul dereşului, ca sĕ nu trécă Oltul. Mi-am mai ales şase ficiori pe sprânceană, cari sĕ fie păzitorii stégului, dar — pacostea lui Dumneḑeu — n'am ajuns sĕ ne arĕtăm vrednicia, căci chiar la acéstă nuntă a fost scris sĕ se împlinéscă vorba lui Moş-Clonţ.

Dumineca hotărîtă fiind sănĕtoşi am plecat: eu cu şase călăraşi, şi mirele în fruntea nóstră, apoi căruţe pline cu nuntaşi, între cari Moş Clonţ, Gherasim şi Reveica cu copilul de cinci luni în braţe, am plecat, la cununia prietenului meu, Ghiţa Pârvului cu Veronica sora Revechi, fata lui Bebeţ din satul de peste dél.

— „Imboldore băiatul bine, Reveică, ḑicea Moş-Clonţ — că érna-i frigurósă şi are nas subţire; pe tóte găurile se vâră, sĕ-şi stâmpere sgriburéla. Ş'apoi atâta copil aveţi si voi, şi n'aş vrea ca mâne poimâne sĕ te-aud bocindu-te pe calea bisericei şi sĕ-ţi smulgi pĕrul că n'ai ascultat de mine, sĕ rĕmâi cu el acasă, Aveai tu mâncare şi beutură, apoi de pe partea jocului te-ai fi putut sătura până poimâne diminéţă, după-ce veniam cu nunta acasă.“

Va fi mai ḑis el multe, dar Reveica nu-l prea cresta, căci era vorba de nunta soru-sa. Numai cât se supăra biata Reveică pe Gherasim, că el astăḑi, ca nici odată ţinea una cu Moş-Clonţ ca adecă sĕ fi şedut ea şi cu copilul acasă. Şi din una dintr'alta după vorbe aruncate boldiş, Reveica şi Gherasim, pe cale, s'au mâniat butuc unul pe altul, ér eu vĕḑêndu-i busumflaţi, mi-am adus aminte de vorba lui Moş-Clonţ: „muerea-i chiaza dracului“. Num'odată, nu-i faci pe voiă şi nu i-ai mai făcut de când lumea“. Şi îmi părea óre-cum rĕu că trebue sĕ dau şi eu acum drept lui Moş-Clonţ. Se vede că dumineca aceea era o ḑi bălţată, şi nenorocósă, şi tóte se stetesc precum n'ai fi asteptat.

Intr'o jumătate de óră eram în curtea lui Bebeţ. După isprăvirea celor obicinuite am mers la biserică, după cununie masă şi „cinste“ de aci, „cinste“ de dincolo, ne-am dat cu lumea la veselie. Numai Gherasim şi Reveica n'aveau ochi unul pentru altul. Nu pot ḑice că erau tristi, căci din contră unul în ciuda celuialalt se făceau că sunt mai veseli şi îşi petreceau mai bine cu alţii şi cu altele.

(Va urma.)

lui. Onórea lor îi opresce de-a primi un astfeliu de proiect. Ulster dise, că el nu-și póte jertfi royaliștii. Morley a apărat proiectul. El dise, că prin înființarea unui parlament irlandez, se vor zădărnici cu siguritate escesele clericalilor.

* * *

In parlamentul german s'a terminat discusiunea despre afacerile economice, care a fost de tot vehementă Rĕspunḑênd lui Kanitz (conservator), care a vorbit contra tratatelor comerciale, deputatul Marschall a declarat, că acest discurs propovĕduesce renunțarea la târgul strĕin. Acésta ar constitui o ruptură cu principiile, legislației vamale de la 1879, care vizézá nu numai păstrarea pieței interióre, dar și a celei esterióre.

Maltzahn, secretar de stat, a dis, că guvernul va căuta sĕ oprésca scăderea argintului și că pentru acésta nu e nevoie de așteptat propunerile din Bruxelles.

Cancelariul Caprivi a criticat în mod viu agitația ce se face împrejurul „miseriei agricole“. El a dis, că cu cât partidele vor sĕ inainteze pe căile economice, cu atât e de datoria guvernului de a veghia, ca interesele generale ale politicei sĕ nu fie atinse. Primul lucru necesar pentru a vindeca Germania este energia, și prudența. Ori ce schimbare de persóne ar fi urmată de o sdruncinare. *El 'și va păstra dar posițiunea, nu pentru el, ci mai mult pentru imperiu.*

* * *

Intre adversarii actualului cabinet italian s'a pus acum și Crispi. Diarul „Reforma“ anunță, că comitetul de redacție, care până acum a supraveghiat atitudinea fóiei, s'a disolvat, ceea ce nu însémnă alta, decât că Crispi însuși va lua conducerea diariului. Același număr din „Reforma“ cuprinde un articul vehement, atribuit lui Crispi; în contra ministeriului. „Pacea lui Dumneḑeu“, se dice în acel articul „a durat 10 luni. Acum e la sfârșit. Legăturile de amiciție, cari ne légă de unul sau altul dintre miniștrii, nu ne vor împedeca sĕ facem aceea, ce ne impune datorința față de patrie. Óra e solemnă, și vai de aceia, cari grămădesc pedeci pe drumul, pe care voim noi a merge înainte, pentru ca sĕ aducem Italia la o stare înfloritóre“. Afară de aceea, redactorul-șef al diariului „Fanfulla“ a avut o întrevedere cu Crispi, în care acesta își esprimă nemulțămirea sa față de politica guvernului și față de stările actuale politice. Crispi dise, că Giolitti voesce sĕ rĕstórne organisația actuală a băncilor. Confusiunea actuală procură bucurei numai Vaticanului. Cu privire la politica esternă, dise Crispi, că împĕratul Germaniei trimite acum un ambasador la papa; Italia numai inspiră încredere din causa creditului ei sdruncinat. Crispi crede, că o scăpare posibilă ar fi, dacă în locul actualului ministeriu ar veni altul mai puternic.

Recensiunea cărții

„Istoria biblică“

de

Georgiu Ludu și **Ioan Dariu.**

In decursul anului 1891 a apărut în editura librăriei N. I. Ciurcu din Brașov, tipografia Alecsi, „Istoria biblică“ test. vechiu și nou, pentru tinerimea din scólele populare române gr. or. de Georgiu Ludu preot gr. or și Ioan Dariu. Cartea are 111 pagine și e împărțită în Test. vechiu (legea vechie) cu materialul cuprins în 50 adecă cinciḑeci piese, éră test. nou cu materialul cuprins în 60 piese. Prețul cărții e 30 cr. Cartea are mai multe ilustrațiuni.

In cercurile învĕțătoresci era asceptată în dor aparițiunea unei „Istorii biblice“ carea sĕ corespundă principiilor metodice, și preste tot stadiului de desvoltare, în care a ajuns învĕțământul biblic și la noi. Istoria biblică, proprietate a tipografiei archidiecesane, óre cum și'a trăit traiul. Acesta e un lucru de mult sciut, și cu tóte aceste, nime până la autorii sus numiți nu au păsit în public cu o nóuĕ Istorie biblică. Aparițiunea istoriei domnilor Ludu-Dariu era ceva asceptat; de aci mulți învĕțători fără a-și mai da samă, póte chiar fără de a ceti întreg materialul, au și întrodus'o în scóle.

Eu am cetit odată, de dóuĕ ori, de trei ori „Istoria biblică“ de nou apărută și o mărturisesc sincer, nu credeam ochilor că dl Ludu-Dariu sunt autorii.

Nu credeam, fiind-că îi cunosceam personal, și în scólă îi sciam pre atât de buni învĕțători, pre cât de debili autori sunt în „Istoria biblică“. Dar se nu frâng bățul asupra capului unor autori, sĕ nu spun verdictul meu până nu am arătat scăderile cărții din cestiune.

Sĕ scrutez dară, pe cât permit colónele unui ḑiar, nu de specialitate, asupra opului din cestiune.

Tiparul e mĕrunt și atât de condesat, încât după o folosire de cel mult un an în scólă, cartea va deveni nelegibilă. La acésta contribue și hârtia, care putea sĕ fie mai bună.

Al doilea defect esențial al cărții este împărțirea fórte defectuósă a materialului. Atât în ce privesce secțiunile, periódele ori capitulele, cât și în ce privesce împărțirea materialului în piese ori §§. In testamentul vechiu deși s'ar fi putut face 6—7 secțiuni ori perióde bine marcate, autorii nu au decât trei perióde și anume primul dela facerea lumii până la judecători, al doilea dela judecători până la regi, și al treilea dela regi până în fine — la subjugarea regatului jidovesc prin romani, ultima piesă a testamentul vechiu.

In testamentul nou împărțirea după secțiuni lipsesce cu totul. Aici opul e în desavantagiu mare chiar și fața cu „istoria biblică“ ce aḑi o folosim în scólele nóstre gr. or.

Impărțirea materialului în piese atât în testamentul vechiu cât și nou, este sub tótă critică. Autorii au creḑut, că fac un lucru bun, concentrând material deosebit în un § ori în o piesă. Amăgirea însĕ e mare, prin acésta au îngreuiat învĕțământul în mod fórte simțitor.

Luăm d. e. § 17 Iosif la Pentifri și în prinsóre. Nu înțeleg pentru ce sub același acoperemânt dóuĕ nărațiuni cu totul separate. O altă piesă a 19: Frații lui Iosif în Egipt. In acéstă piesă se tractézá:

a). Călĕtoria fraților lui Iosif în Egipt.

b.) Călĕtoria lui Beniamin în Egipt.

c.) Aflarea păharului în sacul lui Beniamin.

d). Iosif se face cunoscut fraților sei.

E o macsimă latină: „qui bene distinquit, bene docet“.

Dacă materialul din piesa 19 s'ar fi împărțit în 4, sau cel puțin trei piese, era cu mult mai ușor de pertractat.

Lucrurile bine deosebite mai ușor le pot cuprinde și elevii. Luăm o piesă din test. nou anume piesa 49.

Isus înaintea archiereilor și alui Pilat.

In acéstă piesă se tractézá:

a). Isus înaintea archiereilor.

b). Lăpĕdarea lui Petru.

c). Isus înaintea lui Pilat.

d) Isus înaintea lui Irod.

e). Eliberarea lui Varava.

f). Spânḑurarea lui Iuda. Tóte grămădite peste olaltă.

Sĕ luăm doi bibliciști renumiți, unul protestant și altul catolic din crescet până în tălpi, sĕ vedem cum tractézá ei acest material. Protestantul Wiedemann are în §§ separați tractat acel material anume *a*) ascultarea înaintea Archiereilor, *b*). Lăpĕdarea lui Petru *c*). Isus înaintea lui Pilat și Irod *d*). Finitul lui Iuda Iscarioténul *e*). Isus de nou înaintea lui Pilat *f*). Incercarea lui Pilat de a'l scăpa.

Dr. Schuster are materialul, materialul pe care dl Ludu-Dariu 'l schilodesc în § 49 — tractat în patru paragrafi.

Ceea ce e bătĕtoriu la ochi, și trebue se producă nedumeriri în fie care învĕțătoriu este ușurătatea cu carea autorii au grămădit material variat în același paragraf, fără de a separa cel puțin prin alinii materialul.

Așa d. e. § 19 cu 52 de șire nu are nici o alineă, § 43 Tovie cu 30 șire fără nici o alineă. § 21 cu 35 șire abia are o alineă. Atari esemple le-am putea îmulți după cerere și din testamontul nou. Lucru e de necreḑut! Ore sĕ nu scie autorii ce însĕmnătate au alineele în piesele de cetire ori în tractarea ori cărui material — fie el ori de ce conținut?

Printr'o împărțire mai rațională a materialului în paragrafi și a paragrafilor în alinii s'ar fi ușurat atât învĕțătoriului cât și elevului cuprinderea materialului. Relativ la aceste renumitul Kehr ḑice: ‚der Lehrer wird dabei indess wohlthun, weun er die Geschichte in kleine aber unter sich vollständige klar zu überschauende Abschnitte (Geschichten) zerlegt etc . . . . . .

Al treilea defect al cărții sunt învĕțăturile morale, pre cari autorii voind se fie mai Papi de cât Papa, le au adaus după fie care piesă cu trĕbă și fără trĕbă.

Imitând pe autori străini — autorii nostri — au căḑut în pĕcatul de a greși greu.

(Va urma).

Noutăți.

La alegerea de metropolit român gr. cat. Ministrul reg. ung. de culte, cont. Csáky, prin hârtia sa dto 14 Ianuariu a. c adresată vicariului capitular din Blaș, face cunoscută modalitatea, după care are sĕ se facă în 16 Aprile n. a. c. alegerea noului metropolit. Alegerea se face prin ședule, pe cari va scrie fie-care alegĕtor trei nume, a acelora, pe cari el doresce sĕ între in numĕrul ternar. Alegĕtorii sunt numai din cler: membrii capitulului, vicarii, protopopii și vice-protopopii, câte doi deputați de ai clerului din fie-care protopopiat etc. Deputații clerului în archidiecesă nu se vor alege după numĕrul protopopiatelor, ce au esistat în 1868, ci după cari sunt astăḑi, anume 32 de protopopiate.

* * *

Rózsahegyi este numele unui profesor dela universitatea din Cluș, care și-a arĕtat acum de curênd „virtuș“ ul față de brava nóstră tinerime din Cluș. Tinerimea i-a trimis un bilet de onóre pentru concertul și balul dat de ea și dl profesor cu o „nobilă“ indignare pentru-că biletul e românesc, l'a trimis îndĕrĕpt, scriind pe plic: „retour oláh kaszinó“. Frumósă manieră dela un profesor! Dar ce sĕ-i faci? „Rosenthalii“ și „Rosenbergii“ dacă se fac „Rozsavölgy“, și „Rózsahegyi“ trebue se comită și acte mari „naționale“, „patriotice“, ca sĕ fie demni de numele ce-l pórtă.

* * *

Alegere de preot. Ni se scrie din tractul protopresbiteral al Ungurașului: Pe la sfârșitul lunei trecute s'a întêmplat alegerea de preot în comuna parochială Tresnea, una dintre cele dintâiu comune în tractul Ungurașului. Dintre concurenții insinuați a fost ales cu mare maioritate de voturi cler. abs. Iovian Mureșan, oficial consist. Actul alegerei nu ne póte causa decât bucurie, deóre-ce dl Mureșan e un tiner bine cunoscut în locurile nóstre și sperăm, că prin acésta nimerită alegere, comuna Tresnea, împresurată de altfeliu de elemente streine confesionale, va prospera spre binele bisericei și al némului nostru din aceste părți.

* * *

Centenariul teologiei sêrbesci din Carloviț. Aflăm din foile sêrbesci, că teologia ortodocsă sêrbéscă din Carlovĕț cu 1 Februariu v. c. a întrat în anul 100 al esistenței sale. Din incidentul acestei ḑile în catedrala Carlovĕțului s'a sĕvêrșit sfânta liturgie, la care a ponti ficat I. P. S. S. patriarchul Georgiu Brancovici, asistat de toți preoții și călugării din gremiu, ér după sânta liturgie s'a ținut și un parastas pentru odichna tuturor profesorilor rĕposați ai teologiei. Tot din acest incident s'a născut idea, de a se ridica în Carlovĕț un monument metropolitului Stefan Stratimirovici, fundatorelui teologiei, al alumneului și al residenței metropolitane sêrbesci. S'au luat mĕsuri ca acest centenariu al scólelor sêrbesci, adecă al teologiei, al gimnasiului și al alumneului, sĕ se serbeze cu mai multă demnitate. In scopul aceste I. P. S. patriarchul a oferit 1000 fl. ca spese pentru serbările, ce se vor face în curênd la Carlovĕț. S'a ales și un comitet, care va arangea serbările și va emite un apel către tótă suflarea sêrbéscă, carea va avé se realiscze idcea ridicărei unui mărec monument marelui archiereu Stefan Stratimirovici, fondatorelui teologiei din Carloviț și al scólelor medii din Neoplanta.

* * *

Sórtea ciangăilor din Gyorok. Sub titlul acesta se tânguesc foile magiare ast feliu: Inainte cu 9 ani s'au colonisat în Gyorok (comit. Aradului), 150 familii de ciangăi, cari în urma schimbărei referințelor, au rĕmas în cea mai mare miserie. Pe timpul colonisării era localitatea un paradis formal, în care locuitorii trăiau în belșug. Fi lo sera a nimicit și acolo și apele sĕlbatice au inundat totul așa, că din comuna înfloritóre n'a mai rĕmas decât pustiu Miseriei, care domnesce în Gyorok, sunt dați jertfă în linia primă ciangăii, cari fără pic de pâne au trebuit sĕ trăéscă întréga érnă, plângêndu-se amar.

* * *

Fabrică română de vagóne și de locomotive. „Curieriului Finnanc.“ din Bucuresci i se scrie din Berlin, că un grup de capitalisti specialisti se pregătesc sĕ propue guvernului român înființarea în țéră a unei mari uzine pentru fabricarea de vagóne, de locomotive, de raliuri de oțel și de tot felul de materialuri de drum de fer. Uzina acésta s'ar instala cu un capital de 50 milióne, și după tóte calculele făcute, ea ar puté procura statului tot materialul trebuitor drumurilor de fer în condițiuni calitative admirabile și cu prețuri mult mai scăḑute decât cele ce se plătesc astăḑi.

* * *

Postal. Direcțiunea postală telegrafică din Cluș escrie concurs pentru ocuparea postului de magistru postal. 1) în Varfalĕu (comitatul Turda-Arieș) 2.) Măgheruș (comit. Murĕș Turda) cu léfă anuală 180 fl. 40 fl. pausal de cancelarie și 12 fl. pentru inmanuare; — 3.) în Almașul mare (comit. Cojocna) cu léfă de 200 fl. 40 fl. pausal de cancelarie, 33 fl. pentru înmanuare. Reflectanții au a-și înainta cererile în timp de 3 sĕptĕmâni la numita direcțiune, depunênd și cauțiunea de 100 fl.

* * *

Cultura oilor. Ministrul de agricultură cont. Bethlen voesce cu tot prețul sĕ ridice cultura oilor și sporirea lor în Ungaria. Mai vêrtos în urma urcărilor tacselor vamale în Francia, unde se esportau o mulțime de oi, s'a făcut propunerea, ca în armata nóstră încă sĕ se consume carne de óie. Pe séma acésta ar fi de lipsă cam 300,000—350,000 de oi pe an. Precum aflăm ministrul de resbel a și ordonat ca în locurile muntóse sĕ se cumpere carne de óie pentru armată.

* * *

Cumpĕrare de mine. Ni se scrie din Abrud: Minele de aur din teritoriul Botĕș le-a cumpărat de moșie Ioan Iancu paroch gr. or. în Bucium Poieni și Ioan Danciu proprietariu în B. Isbita cu *suma de 100,015 mii* (una sută cinci spre-ḑece mii floreni) dela ereḑii familiei Lukáts din Zlatna. Acest teritoriu mineral constă din 128 părcele. Din acestea 96 le-a cumpărat păr. I. Iancu, ér 32 I. Danciu. Dumneḑeu sĕ le fie de ajutoriu.

* * *

Gazetă care vorbesce. Foile din Budapesta vestesc, că în Budapesta apare de câte-va ḑile sub titlu „Hirmondo“ o gazetă telefonică. Gazeta vorbesce necontenit. Gazeta vorbesce necontenit dela 8 óre diminéța până la 9 séra. Ea comunică abonaților sei prin telefon în limba magiară și germână sciri locale și din afară, telegrame, cursurile dela bursă, tragerile de loterii etc., ba până chiar și foiletóne, recensiuni teatrale și inserate. In birourile redacției mulțime de colaboratori sunt ocupați cu compunerea materialului, care nu se mai tipăresce, ci numai se telefoniază.

Fundațiunea Ioan Popescu.

In fundațiunea **„Ioan Popescu“** au incurs următórele contribuiri:

Translatus .	1148 fl. 66 cr.
Ioan Morușca, paroch, Craiva	1 fl. —
Suma .	1149 fl. 66 cr.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Rășinariu, 13 Februariu, 1893.

Domnule redactor! De câțiva ani se anunță mereu în foile nóstre invitări la petreceri arangiate de diferite societăți spre scopuri tot atât de diferite.

Deși scopurile sunt diferite, totuși pot ḑice, că tóte își au un singur isvor general care este progresul nostru național cultural.

Cu câți va ani înainte, aceste petreceri se țineau numai în orașe mai mari, ca baluri splendide de elită, cari atunci ca și astăḑi încă storceau admirația streinilor, dându-le ocasiunea a cunósce eleganța femeei române, și presentarea démnă a românilor preste tot.

Astăḑi aceste petreceri s'au lățit și preste comunele nóstre mai mari, așa că fie-care comună de frunte își ține petrecerile sale de érnă și de vară. Aici este locul sĕ amintesc, că comunele așa numite „mărginașe“ au făcut în acéstă privință primul pas.

Diferitele societăți, cari ca atari urmăresc scopuri filantropice, arangéză acestea petreceri, pentru că contribuind fie-care mult puțin, sĕ ajute materialminte la crescerea capitalului, de care are lipsă spre ajungerea scopului, ce-l urmăresc. Numai vorbesc mai multe despre folosul moral, pe care toți îl cunóscem și îl aprețiăm, și de suvenirile plăcute, ce ne rĕmân dela astfeliu de petreceri.

Sub impresia unei petreceri din provincie și anume a petrecerei „reuniunei femeilor române din Reșinariu“ îmi permit a informa pe onoratul public cetitor despre decursul aceleia, presupunênd, că va fi de interes, în deosebi pentru aceia, cari cunosc comuna Rĕșinari, ca o comună frumósă, curat românéscă.

Sâmbătă în 30 Ianuariu a. c. st. v. „reuniunea femeilor române din Reșinari“ și-a ținut petrecerea sa de érnă cu un succes în tótă privința strălucit

Pentru dans erau arangiate dóuĕ sale mari în edificiul scolar, cari decorate simetric cu frumóse ghirlande de brad și tablouri istorice le dau acestora un aspect drăgălaș. In arangiat și decorat se cunoscea preste tot mâna femeiéscă, deóre-ce nimic nu era prea mult, nimic nu lipsia.

Un public ales și fórte numeros din comună și giur, precum și un numĕr însemnat de tineri: teologi, studenți și voluntari umpluse deja la órele $7\frac{1}{2}$ salele de dans.

D-na Goga, presidenta reuniunei, în frumosul nostru costum național împreună cu stimatul d-sale soț preotul Iosif Goga, s'a presentat la órele 8, întimpinați de toți și tóte cu „sĕ trăéscă“. Dansul urmà cu veselie și animație.

Conform publicărei sĕ anunță la órele 10 cetirea dialogului „dóuĕ femei“ dedicat reuniunei de d-na Goga.

Publicul numĕros abia încăpù în una din sale menită spre acest scop, și aștepta cu nerăbdare începutul. Precis la 10 óre se începu cetirea dialogului de cătră d-na Aurelia Goga și d-șóra Dora Dancăș, vice-presidenta reuniunei. Predarea a fost din ambe părți escelentă. D-na Goga, cunoscută deja publicului, atât prin publicările d-sale, cât și prin desele discursuri ținute la anumite ocasiuni, a reprodus pe Margareta, soția marelui proprietar și naționalistă înfocată, admirabil. Domnișóra Dora Dancăș a interpretat rolul Mariei, a soției economului dela sate, pe agera și deștépta țĕrancă; așa că la fine aplausele nu mai voiau sĕ încete și atât d-na Goga cât și d-șóra Dora Dancăș primiră nenumerate felicitări.

Dialogul lucrat de d-na Goga, este fórte instructiv și nu numai de interes local ci general; nu voiu sĕ întru în meritul acestei lucrări ci rog pre stimata autoră, sĕ binevoéscă a da publicității acest dialog pentru ca și publicul sĕ-l cunóscă și apreție.

Dansul urmă cu o veselie nespusă, și toți admiran pre drăgălașele jucătóre, cari partea cea mai mare în costum național, parte în toalete elegante, jucau cu precisiune atât cuadrilul și romana, cât și jocurile rotunde.

Inainte de pausă furăm suprinși de sunete de zurgălauă. Erau 7 tineri reșinăreni, cari esecutară cu o rară desteritate jocurile antice, călușeriul și bătuta. Urmă apoi pausa și o cină comună.

In jurul meselor ospitale sĕ așeḑară mai multe familii rĕșinerene și óspeții strĕini Veselia era înscrisă pe fața fie-căruia. Urmară apoi toastele.

Valorosul nostru preot Iosif Goga deschise șirul acestora vorbind despre reuniune, scopul și mijlócele sale, despre inteligință și datorința acesteia de a sprigini instituțiuni culturale și termină închinând păharul seu pentru spriginitorii reuniunei și în deosebi pentru óspeții strĕini.

Bravul notariu comunal Michail Jurca toastà mai întâiu pentru întemeiătoriul primei reuniuni de femei pentru veteranul George Barițiu, și apoi în al doilea toast arătând meritele Părintelui și dnei Goga pentru înființarea acestei reuniuni, închinà pentru președinta d na Goga.

La acest toast d-na Goga rĕspunde închinând pocalul seu pentru membrii reuniuneí și în special pentru comitetul aceleia.

După ridicarea mesei dansul s'a urmat cu veselie și animație nespusă până la órele 5 diminéța așa că toți au părăsit sala în ḑiori; ducênd cu sine amintirile cele mai plăcute.

Astfeliu de petreceri ca cea dela 30 Ianuariu, ne ridică vaḑa și înaintea strĕinilor, căci am auḑit esprimân du-se o persónă de posiție strĕin de némul nostru: „că nu și-ar fi putut închipui ca la sate sĕ se pótă arangia astfeliu de petreceri, admirând ținuta esactitatea în dans, și manierele elegante ale românilor“.

Eu le ḑic bravelor nótsre rășinărene: „înainte pe calea apucată și toți cari înțelegem scopul ăstor feliu de conveniri vom urma. *e. t.*

Bibliografic.

„Transilvania“ fóia Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, Nr. 2 din 15 Februariu a. c., a apărut cu următoriul sumariu:

Limba maternă în scólele nóstre de fete, de Z. Boiu. — Resultatul esamenelor semestrale în scólele de fetițe cu internat. — Din literatura poporală. Colectant premiat Titu Budiu. — Risipirea Ierusalimului, scósă din cartea lui Iosif Flaviu, de Ioan Barac. De Dr. Emiliu Popescu. — Dela Academia română. — Din cronica lunară. — Bibliografiă. — Proces verbal, al comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, luat în ședința dela 3 Februariu n. 1893. — Consemnarea contribuirilor facute în favorul scólei de fete a „Asociațiunei transilvane“.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARA.

Despre plantele carnivóre.

Prelegere publică de prof *Mihai Pêrvu.*

(Încheiere.)

Ajungênd la finea prelegerei, nu aflu de prisos a resuma resultatele căpĕtate și a arĕta folosul lor pentru sciință.

În decursul prelegerei ne-am convins, că frunḑele plantelor carnivóre, au însușirea prin anumite organe, prin papile, glandule și prin trichomi a secreționa un suc acriu, pepsin.

Sucul acesta póte disolva cadavrele insectelor, substanțele de albumin, carne, adecă tóte acelea, care conțin nitrogen și în urmă a le absórbe pentru susținerea plantei în viéță.

Pentru a puté lămuri digestiunea acestor plante, respective absórberea, aflu neîncungiurat de lipsă a esplica pe scurt, cum digestionéză stomacul animalelor substanțele albuminale, care conțin nitrogen.

Nutrĕmêntul ajunge în stomacul animalelor numai încet, unde apoi prin ajutoriul unor sucuri se disólvă și numai astfeliu pot fi absorbite și prefăcute în părți constitutive a sângelui. Sucul acela este p e p s i n u l amestecat cu puțin accid chlorhydric hidrat, care îl secreționéză glandulele stomachului. Pepsinul fără accidul chlorhydric nu póte disolva nutrĕmêntul animalic și întors. De aici deducem hotărît, că sucul acriu secreționat de plantele carnivóre, are puterea de a disolva ca și pepsinul.

Sucul acriu al plantelor carnivóre nu póte disolva substanțele, care nu conțin nitrogen, cum sunt: amylul, zăcharul, oleiurile și preste tot grăsimele, tot asemenea nici pepsinul animalelor.

Animalele însĕ le disólvă și le pregătesce pentru digestiune prin un alt suc, prin fiere, care este productul ficatului.

Atât sucul stomacului animalic, cât și cel acriu al plantelor carnivóre se vede, că au influință antiseptică, adecă pot împedeca putreḑirea. Acésta se póte constata așa, că nutrementul în stomacul animalului viu nu putreḑesce, precum nici insectele mórte, ori carnea în frunḑele plantelor carnivore, care adesea până se disólvă și se absorb trebue un timp de 24—32 ba chiar și mai multe óre.

Pepsinul animalic și sucul acriu al plantelor carnivóre, reagéză asupra hârtiei de lacmus, adecă o rumenesce ca tóte accidele. Efectul este egal, prin urmare și compusățiunea chimică tre bue sĕ fie una și aceeași.

Am ḑis, că plantele carnivóre prind insecte și se hrănesc cu ele. Natura numai pentru aceea le-a dăruit cu însușirea acésta, pentru-că le este de folos. Din acest fapt putem înțelege, că plantele carnivóre, pot trăi în pământ steril, sĕrac în nitrogen, ba unele chiar și în muschiu umed.

Fiind-că nitrogenul de lipsă pentru esistință, îl iau din corpurile animalelor prinse, rĕdăcinile lor sunt mici, și slab desvoltate și așa se vede, că numai pentru absórberea apei le și folosesc.

Frunḑele lor conțin chlorophil, prin urmare și ele, ca tóte celelalte plante verḑi, absorb din aerul atmosferic acid carbonic și respiră ocsigen.

Unele dintre plantele carnivóre se pot nutri și cu semințele, polenul și frunḑele próspete ale plantelor, ca și animalele

Plantele carnivóre disólvă și asimilóză materiile acestea, ca și animalele într'o formă.

Din tóte acestea conchidem, că nutrirea plantelor carnivóre și a animalelor este egală, cu aceea observare că plantele carnivóre beau cu rădăcinile.

Plantele carnivóre au o însușire interesantă, mișcarea, care resultă de iritațiune. Acésta este așa de mare, ca și iritațiunea cea mai perfectă a nervilor animalici.

Iritațiunea și resultatul acesteia, mișcarea, are un scop hotărît, adecă: a prinde insecte.

Acésta însĕ nu ar fi atât de însemnată, dacă mișcării nu i-ar urma disolvarea și absórberea cadavrelor de insecte înecate în sucul lor secreționat.

Afară de acestea însușiri mai au încă una. Frunḑele lor sunt electrice. Așadară iritațiunea și urmarea acesteia mișcarea și electricitatea nu este numai însușirea animalelor; ci și a plantelor. Organele plantelor și ale animalelor așa sunt construite, alcătuite, ca se corespundă scopului în lupta pentru esistință, și tóte cu luptă cu tot, și totul este supus unei legi — veciniciei — fără început și fără sfêrsit.

Saravolla, 9/XII n. 1892.

Diverse.

Cea dintâiu pénă de metal. Cine ar cugeta, că penele de oțel, pe cari acum le cumpĕrăm fórte ieftin, cu câte un cruceriu bucata, odinióră erau atât de scumpe, încât numai ómenii bogați și le puteau cumpĕra. Cele dintâi pene de oțel erau manufacturi. Un fabricant englez, Perry, vindea odinióră o pénă cu 6 franci, ér mijlocitorii și agenții au urcat acest preț până la 36 franci de pénă, măcar că aḑi și cea mai rea pénă de metal este cu mult mai bună, decum au fost cele dintâiu pene.

* * *

Cele ḑece porunci aie tipografului. 1. Sĕ nu vorbesci fără a avea causă. 2. Sĕ aibi răbdare îndelungată. 3 In timpul lucrului sĕ fi atent la manuscript și la casta cu litere. 4. Sĕ nu fumezi în timpul lucrului și mergênd la mâncare, spală-ți bine mânile de praful de litere, care conține otravă. 5. Sĕ nu asculți povestile altora. 6. Sĕ nu părăsesci locul tĕu fără causă. 7. Neavênd manuscript, sĕ-ți împărțesci litere. 8. La culesul literelor, cetesce bine rêndurile. 9. Sĕ nu iei parte la convorbirile altora, cari nu te privesc pe tine, căci o astfel de convorbire te seduce adeseori la cértă. 10. Se împlinesci cu punctualitate órele de lucru prescrise.

Din public*).

Dare de samă și mulțămită publică.

La petrecerea cu joc din 12 Februariu a. c. st. n. arangeată din partea inteligenței române din Deda și giur, în favorul fondului scólei din Deda, au binevoit a contribui prin oferte marinimóse trimise prin poștă și prin suprasolviri séra la casă p. t. domni și dómne:

George Șandor proprietar mare 8 fl. 50 cr., Galacteon Șagău protopresbiter 5 fl., Andreiu Ghidiu protopresbiter 5 fl., Leon Popescu preot 3 fl. 50 cr., Ioan Popescu primariu 3 fl. 50 cr., George Têrnovean 3 fl. 50 cr. Iosif Finc not. cercual 3 fl., Patriciu Barbu adv. 3 fl., Nichita Callini proprietar 2 fl., Ioan Lado proprietar 2 fl. Dénes András negutător 2 fl., Marosi Mihai negutător 2 fl., Nuț Grigore proprietar 1 fl. 50 cr., Dr. Ioun Popescu advocat 1 fl 20 cr., Iosif Popescu cand. de advocat 1 fl. 20 cr., Ioan Maier proprietar 1 fl. 20 cr., Petru Neagoș medic 1 fl., Petru Ujlăcan protopresbiter 1 fl., Marc Cetățan subjude pens. 1 fl., Sabina Todea 1 fl., Vasile Mateiu preot 1 fl., Zaharie Mateiu preot 1 fl., Iosif Popescu cleric 1 fl., Ciril Fulea preot 50 cr., Mihail Brătean preot 50 cr., Demetriu Lup preot 50 cr., Alesandru Têrnovean preot 50 cr., Nicolau Gliga preot 50 cr., Iuliu Crainic preot 50 cr., Grigore Nicóră preot 50 cr., D-na Schiopu 50 cr., Iuliu Suceava cleric 20 cr., Ioan Mera cleric 20 cr., Demetriu Moisin cleric 20 cr., Nicolau Șara cand. de notariu 20 cr., Elisabeta Stefan 20 cr., Vadász Apollonia 20 cr.. Schuler Iuli 20 cr.

In total venitul brut face suma de 105 fl. 10 cr. din care subtrăgêndu se spesele în sumă de 46 fl. 96 cr. resultă un venit curat de 58 fl. 14 cr. carele s'a predat fondului scolar.

Subsemnatul, în numele comitetului arangiator 'mi țin de plăcută datorință a esprima și pe calea acésta generoșilor contribuenți mulțămita cea mai profundă.

Deda, în 20 Februariu, 1893 st. n.

Leon Popescu,
preot și președinte.

---

*) Pentru cele publicate în rubrica acésta redacțiunea nu e responsabilă.

Red.

Act de mulțămită.

Domnul Daniil Gábor, învețătoriu de stat din **Făgărașiu**, a dăruit pentru scóla nóstră confesională gr. or. din comuna Sărata una mapă a monarchiei nóstre, pe care nu o am avut încă.

In numele credincioșilor comunei nóstre viu deci a'i aduce pentru acésta faptă filantropică, și pe calea publicității căldurósa nóstră mulțămită.

Sărata, 5 Februariu, 1893.

Ioan Calefariu,
învețător.

Loterie.

Mercuri, 22 Februariu, 1893.

Sibiiu: 66 82 70 11 2

Nr. 524/1892. [21] 2—3

Edict.

Maria Precup Reu din Ludoș, carea de 3 ani a părăsit pe legiuitul ei bărbat Moise Mâț, pribegind prin lume, fără a scí ubicațiunea ei, sau de mai trăesce, cu încuviințarea venerabilului consistoriu archidiecesan, din 18 Septembre 1892 Nr. 4544 B., se citéză a se presenta înaintea subsemnatului oficiu în termin de 6 luni, căci la din contră procesul matrimonial intentat de bărbatul ei se va pertracta și decide și în absența ei.

Mercurea, 22 Ianuariu, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Mercurei.

I. Droc,

Cassa de păstrare (reuniune) în Sĕliște.

Convocare.

P. T. membrii Cassei de păstrare (reuniune) din Sĕliște se convóca la

a IX-a adunare generală ordinară,

conform §-lui 15 din statutele reuniunei pe **Duminecă în 21 Februariu (5 Martiu) a. c. la 2 óre p. m.,** în sala cea mare a scólei române gr. or. din Sĕliște, pe lângă următorul

Program:

1. Raportul general al Direcțiunei și propunerile acesteia.
2. Raportul consiliului de inspecțiune și eventuale propuneri.
3. Staverirea bilanțului cu 31 Decembre 1892 și distribuirea profitului curat.
4. Reducerea etalonului de interese la împrumuturile hipotecare precum și la depuneri.
5. Alegerea membrilor în Direcțiune conform §. 16 și a membrilor în consiliul de inspecțiune conform §. 20 din statute.

Din ședința Direcțiunei cassei de păstrare (reuniune) în Sĕliște, ținută în 7/19 Februariu, 1893.

[22] 1—1 **Direcțiunea.**

Mostre atrăgĕtóre pentru mușterii privați gratis și franco.

Caete cu mostre, cum nu s'au mai vĕdut până acum pentru **croitori** nefrancate.

Eu nu dau **rabat** de $2^1/_2$, sau $3^1/_2$ fl. pe metru, nici **cadouri** croitorilor, cum face concurența, ci am **numai prețuri ficse** netto pe metru pentru ca fiecare mușteriu sĕ cumpere **bun și eftin.** Poftiți a vi se presenta numai caetele mele cu mustre. Tot odată avertisez a Ve păzì de anunțuri ale concurenței pentru ieftinătate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvien și **Dosking** pentru onoratul **cler** stofe prescrise pentru uniformele **funcționarilor c. r.** asemenea pentru **veterani, pompieri, gimnastici, livrèe-uri,** postavuri pentru **biliarde** și **mese de joc, loden** obieinuit și impermeabil pentru **rocuri de vênătóre, stofe de spălat, pleduri de voiagiu** dela **fl. 4—14 etc.**

Cine voiesce a cumpĕra **postavuri eftine, solide, trainice, din lână curată,** ér **nu sdrențe** eftine și nu prețuesc nici cât cusutul croitoriului, sĕ se adrese la

Joh. Stikarofsky in Brünn (Manchesterul austriei).

Deposit permanent de postavuri peste $^1/_2$ milióne florini.

Pentru a putea apreția mărimea și eficacitatea stabilimentului, declar că firma mea intreține esportul cel mai mare de **postav din Europa fabricație de Kamgarn, mănunțișuri pentru croitorîe și o mare legatorie de mustre.**

Spre a sə convinge despre tóte acestea învit pe **On. public** a visita localurile spațióse a sta ilimentului de vêndare unde sunt ocupate 150 persóne.

Trimiterea numai cu Ramburse.

Corespondența în limba germană, boemă, magiară, polonă, italiană, francesă și englesă. [23] 1—6

Mihaile Manchen,

vărsătoriu de campane

(Clopote)

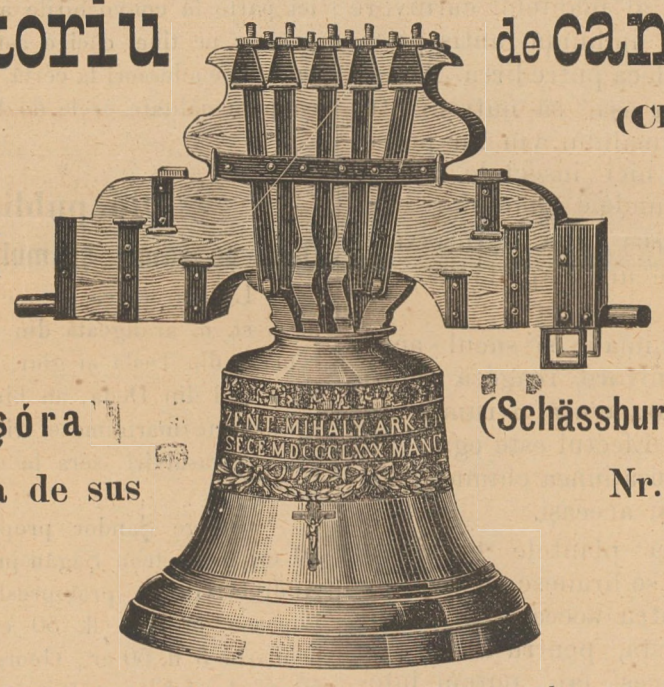

și de construcțiunea cea mai nóuă

cu sul sucitoriu

în Sighișóra

piața de sus

(Schässburg-Segesvár)

Nr. 168

o firmă, ce esistă dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericesci a **lifera și repará clopote** de tótă mărimea cu **coróna de stejar ori de fer legat,** face și **scaune de clopote din fer bătut** pentru unul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efeptuează și în depărtare. **Clopote mai mici sunt în tot timpul gata.** Solvirea se va primí și în rate. [18] 2—10

Societate mutuală fără acționari.

Tot câștigul sĕ distribusce între asigurați.

The Mutual

societate de asigurare pe viață din New-York

cu fondul de franci 826 milióne

este cea mai mare instituțiune financiară din lume.

Asigură viața humană după tóte combinațiunile.

Spre informațiuni detaiate a se adresa cătră

Direcțiunea generală pentru Ungaria

Budapest, Bécsi utcza 5.

[14] 4—6

Avis pentru beutorii de bere!

Avem onóre a aduce la cunoscință, că la noi se află spre vêndare **bere fórte bună și conservată** cu următórele prețuri:

a) Bere în butóie:

1. Kronenbier (fórte căutată) de colóre deschisă per hectolitru { pentru oraș fl. 18.50 / „ provincie „ 12.—
2. Bere de München de colóre închisă per hectolitru { pentru oraș fl. 18.50 / „ provincie „ 12.—
3. Bere Salvator tare desehisă per hectolitru { pentru oraș fl. 20.— / „ provincie „ 14.—

b) Bere de butelii:

1. Kronenbier în lădi (50 butelii à 7 decilitri) { pentru oraș fl. 8.50 / „ provincie „ 6.—
2. Bere de München (50 butelii à 7 decilitri) { pentru oraș fl. 8.50 / „ provincie „ 6.—
3. Bere Salvator (50 butelii à 7 decilitri) { pentru oraș fl. 9.50 / „ provincie „ 7.—

Observăm, **că berea în butelii este pasterisată,** și în urma acésta rĕmâne timp mult bună și conservată.

Sibiiu, în Februarie, 1893.

Cu deosebită stimă

Erediĭ IOAN HABERMANN — Sibiiu.

[21] 2—3

Sosirea și plecarea trenurilor dela Sibiiu.

I. Trenurile sosesc la Sibiiu

Dela Copșa (Budapesta, Predeal):

La 4 óre 26 minute, diminéța, tren de persóne.
La 12 óre 50 minute, ḑiua, tren de persóne.
La 9 óre 23 minute, sara, tren micst.

Dela Făgăraș:

La 7 óre 28 minute, diminéța, tren micst.
La 8 óre 30 minute, sara, tren micst.

II. Trenurile plécă dela Sibiiu.

La Copșa (Budapesta, Predeal):

La 7 óre 44 minute, diminéța, tren micst.
La 4 óre 49 minute, ḑiua, tren de persóne.
La 10 óre 17 minute, sara, tren de persóne.

La Făgăraș:

La 4 óre 36 minute, diminéța, tren micst.
La 1 óră 40 minute, ḑiua, tren micst.

Redactor responsabil **Silvestru Moldovan.**

Editura și tipariul tipografiei archidiecesane.